

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

17.1.2011

B7-0055/2011

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Presidendivalimised Valgevenes

**Helmut Scholz, Rui Tavares, Marisa Matias, Marie-Christine Vergiat,
Cornelia Ernst**
fraktsiooni GUE/NGL nimel

RE\853980ET.doc

PE455.883v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon presidendivalimiste kohta Valgevenes

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (OSCE/ODIHR) ning OSCE parlamentaarse assamblee 20. detsembri 2010. aasta avaldust Valgevenes 19. detsembril 2010. aastal toimunud presidendivalimiste esialgsete tulemuste ja järelduste kohta;
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Valgevene kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et OSCE-l oli 44 riigist 452 rahvusvahelist vaatlejat, sealhulgas 63 OSCE parlamentaarse assamblee liiget;
- B. arvestades, et OSCE valimiste vaatlemise missioon tegi järelduse, et Valgevenel on oma OSCE ees võetud kohustuste täitmiseks veel vaja märkimisväärselt pingutada, kuigi teatavates aspektides on edusamme tehtud; arvestades, et valimisprotsessi hinnati üldiseks heaks, kuid selle tase vähenes oluliselt häälte lugemise ajal, mis kokkuvõttes kahjustas valimiste parandamiseks võetud meetmete edukust; arvestades, et häälte lugemine toimus suures osas läbipaistmatult, tavaliselt vaikuses, mis vähendas selle usaldusväärsust; arvestades, et paljudel juhtudel piirati vaatlejate võimalusi ning neil ei olnud tegelikult võimalust häälte lugemist jälgida; arvestades, et mõnel juhul erinesid valimisjaoskondade protokollides kirjutatud tulemused nendest, mis jõudsid piirkondlikku valimiskomisjoni;
- C. arvestades, et valimispäeva õhtut rikkusid vägivald, meeleavalduse mahasurumine ja 703 inimese vahistamine, kelle hulgas olid seitse presidendikandidaati üheksast ja ajakirjanikud; arvestades, et enamik kinnipeetutest vabastati pärast lühiajalise halduskaristuse määramist; arvestades, et on tulnud teateid demonstratsioonist osavõtjate ja vahistatud isikute halvast kohtlemisest;
- D. arvestades, et 27 isikule, sealhulgas presidendikandidaatidele ja ajakirjanikele, on esitatud süüdistus „massirahutuse korraldamises”, mis võib kaasa tuua kuni 15-aastase vanglakaristuse;
- E. arvestades, et on tulnud teateid, et vangidele keeldutakse andmast arstiabi, et nende advokaatidelt ähvardatakse võtta litsents ning et sugulastel ei lubata vange külastada;
- F. arvestades, et on tulnud teateid repressioonidest opositsiooniparteide, inimõigustega tegelevate organisatsioonide ja riigile mittekuuluvate meediakanalite vastu; arvestades, et hiljutised sündmused viitavad poliitilise opositsiooni tagakiusamisele poliitilistel põhjustel,
1. mõistab sügavalt hukka asjaolu, et Valgevene ametivõimud ei ole täitnud oma kohustust korraldada õiglasel ja läbipaistval viisil presidendivalimised; toonitab, et läbipaistmatu häälte

lugemise kord seab kahtluse alla valimistulemuste õiguspärasuse;

2. mõistab hukka 19. detsembril 2010. aastal toimepandud vägivalda ja meeleavalduse mahasurumise ning opositsioonijuhtide, nende toetajate ja ajakirjanike massilise vahistamislaine;
3. asub seisukohale, et Valgevene vajab riigi tuleviku ja demokraatlike reformide teemal avalikku üleriigilist dialoogi kõigi demokraatlike poliitiliste jõududega, ilma et välised jõud sellesse sekkuksid; kutsub Valgevene naaberriike, ELi ja selle liikmesriike ning Venemaad üles austama selle riigi suveräänsust ja tema rahva õigust määrata ise oma riigi arengut;
4. tuletab Valgevene ametivõimudele meelde, et demokraatlike poliitiliste parteide ning tugeva, sõltumatu ja aktiivse kodanikuühiskonna olemasolu ja takistamatu poliitiline tegevus on iga demokraatliku riigi õige toimimise jaoks ülitähtis; kutsub seetõttu Valgevene ametivõime üles tagama poliitiliste ja ühiskondlike inimõiguste ühtsust, praegusel hetkel eelkõige demokraatlikke vabadusi ja poliitilisi õigusi kõigile Valgevene kodanikele, sealhulgas valitsusvälistele organisatsioonidele ja kõigile demokraatlikele parteidele;
5. väljendab kavatsust jätkata ja tugevdada suhteid oma Valgevenes asuvate partneritega; kutsub Valgevene ametivõime mitte takistama, vaid toetama ELi ja Valgevene kodanikuühiskondade vaheliste suhete tugevdamist; rõhutab, et see on ELi ja Valgevene vaheliste heade naabrusuhete arendamise põhitingimus;
6. kutsub Valgevene ametivõime viivitamata lõpetama kriminaalmenetlust 19. detsembri 2010. aasta rahumeelse meeleavalduse korraldajate ja osavõtjate suhtes ning vabastama kõik poliitilised vangid;
7. nõuab 19. detsembri 2010. aasta meeleavalduse mahasurumise sõltumatut ja läbipaistvat uurimist ning asjakohaste meetmete võtmist nende suhtes, kes vastutavad vägivalda ja inimõiguste rikkumise eest;
8. kutsub Valgevene ametivõime üles tagama sõna- ja ajakirjandusvabadust ja lõpetama riigile mittekuuluvate meediakanalite represseerimist;
9. märgib, et ELi Valgevene-poliitika on läbi kukkunud ja viimase aja sündmustele kaasa aidanud, ning asub seisukohale, et avatud ja kriitilise poliitilise dialoogi taasalustamine Valgevene valitsuse ja parlamendiga oleks parim viis toetada demokraatlikke reforme selles riigis; kordab oma seisukohta, et Valgevene esindajaid ei tohiks sellistest koostööstрукtuuridest nagu idapartnerlus ja EURONESTi parlamentaarne assamblee kõrvale jätta, vaid neid foorumeid tuleks kasutada dialoogiks kõigis vaidlusaluste küsimustes;
10. toetab komisjoni seisukohta keelduda reageerimast hiljutistele sündmustele Valgevene rahva isoleerimisega ning komisjoni kavatsust alatada viisanõude lihtsustamise protsessi ja edendada kontakte kodanikuühiskonna esindajate vahel, eelkõige üliõpilasvahetust;
11. asub seisukohale, et Valgevene naabruses asuvate ja suurt mõjuvõimu omavate ELi ja

Venemaa erinevad poliitilised suundumused takistavad Valgevene arengut; palub asepresidendil ja kõrgel esindajal Catherine Ashtonil arutada Venemaa kõrge esindajaga, kuidas leida koostööd soodustav ühise naabruse käsitus, mis hõlmaks ka Valgevenet;

12. kutsub nõukogu ja komisjoni üles vaatama läbi suhteid Valgevenega, sealhulgas majandussuhteid ja rahalist toetust, et lõpetada alluvussuhe, mis on tingitud ELi ühepoolsest, energiavarustust puudutavast huvist;
13. palub Euroopa Parlamendi presidendil vastavalt esimeeste konverentsi 13. jaanuari 2011. aasta ettepanekule minna Valgevenesse volitustega teha ettevalmistusi kõikehõlmava ja kaasava poliitilise dialoogi alustamiseks Valgevene ametivõimudega, sealhulgas Valgevene parlamendi liikmete ja Valgevene kodanikuühiskonna esindajatega kõigis osalejatele huvipakkuvates küsimustes, ning nõuda vastavalt Euroopa Parlamendi nõudmisele ja eeltingimusena ELi–Valgevene suhete edasisele arendamisele tungivalt, et viivitamata vabastataks kõik isikud, kes vahistati seoses 19. detsembri 2010. aasta meelevaldusega;
14. kutsub Valgevenet üles aitama kaasa suhete normaliseerimisele ELi ja teiste naabritega ning võtma vajalikke meetmeid riigi isoleerituse kaotamiseks; asub seisukohale, et poliitiliste vangide viivitamatu vabastamine, luba taasavada OSCE büroo Minskis ja Euroopa Parlamendi delegatsiooni vastuvõtmine oleksid selles suunas tehtavad olulised sammud;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Valgevene parlamendile ja ametivõimudele, liikmesriikidele, komisjonile ja nõukogule ning OSCE parlamentaarsele assambleele.